

mere end $4\frac{1}{2}$ Procent af, altsaa 5—6 Procent, udgjør 61 Millioner. Jeg tror, at disse Tal tilstrækkelig vise, for det Første, at Prioritetsrenten er høi, for det Andet, at enhver Nedsættelse, der maatte kunne opnaas deri, har stor Betydning. Det Forslag, jeg nu fremsætter for det ærede Thing, har til Formaal at medvirke til en Nedsættelse af Prioritetsrenten, og ved Siden deraf til at lette det for Laantagerne at faae Laanet betalt kontant, i Stedet for, hvad der jo nu er det sædvanlige ved Kreditforeningslaan, at de maa modtage Laanene i Papirer, hvis Kurs, altsaa hvis Værdi de ikke forud med Sikkerhed kunne beregne paa den Tid, da de stifte Laanene. Dette Formaal skulde opnaas ved, at der oprettes en almindelig, dansk Hypothekbank, styret af Staten og støttet af Staten som Mellemmand mellem Laantagerne og Laangiverne paa Verdenspengeomarkedet. At en saadan Hypothekbank vil have en større Kredit paa Pengemarkedet, med andre Ord, at den vil kunne laane billigere, eller om man vil, sælge sine Obligationer dyrere end til den Pris, der kan opnaas paa de lokale Kreditforeningspapirer, forekommer mig at være i og for sig indlysende, og denne Formening støttes jo iøvrigt ogsaa af Erfaringen. Det er ikke mange af vore Kreditforeningspapirer, der noteres paa udenlandske Børser, men for et af disse Kreditpapirers Vedkommende, nemlig de jydsk Landeieendomsbesidderes Kreditforenings 4 pCt. Obligationer, kan jeg angive, at den 18de September var Kursen paa dette 4 pCt.s Papir i Hamborg $99\frac{3}{4}$, medens samtidig Kursen paa $3\frac{1}{2}$ pCt.s svenske Hypothekpapirer var $95\frac{1}{2}$, med andre Ord, der var sin omtrent 4 Points Forskjel for $\frac{1}{2}$ pCt. Forskjel i Renten. Det vil være ærede Medlemmer bekendt, at i Nabolandene er et saadant Institut, en almindelig Hypothekbank, allerede gammelt. Den norske Hypothekbank blev oprettet i 1851, og den svenske i 1861, og det er jo ret anseelige Beløb, som gennem disse Institutioner ere tilveiebragte som Udlaansmidler i Landeieendomme; — for den svenske Hypothekbank's Vedkommende er det efter de sidst afgivne Beretninger omtrent 320 Millioner Kr. Laanene ere af disse Banker stiftede paa det europæiske Pengemarked, hvor Prisen har været bedst, og Laanene ere saa billige, som de kunne have dem, komne Laantagerne til Gode. En almindelig Hypothekbank her med det Formaal, jeg har angivet, vil jo enten kunne arbejde paa lignende Maade som den norske Hypothekbank, der direkte udlaaner Midlerne til de enkelte Laantagere, eller ogsaa som den svenske Hypothekbank, der udlaaner Midlerne

til de mindre Instituter, svarende til hvad vi kalde Kreditforeninger, altsaa staffe disse mindre Laaneinstituter Udlaansmidler. Det er dette sidste System, jeg — om end ikke nøiagtig — dog i Hovedsagen har anset for at være det helbigste under vore Forhold. Det er klart nok, at man ved at stille Udlaansmidlerne til Kreditforeningernes Raadighed gennem Hypothekbanken opnaar, at hele det ny Apparat bliver overordentlig simplificeret, sammenlignet med naar Hypothekbanken skulde træde i Forbindelse med hver enkelt Laantager. En anden Fordel derved — i det Mindste i mine Mene — er den, at de nuværende Kreditforeninger da ville kunne, ikke blot afvikle deres tidligere Forpligtelser, men fortsætte deres Virksomhed om end under væsentlig forandrede Vilkaar.

Mit Forslag gaar altsaa ud paa, at der skal oprettes en almindelig dansk Hypothekbank under Statens Styrelse, at denne Hypothekbank skal støttes af Staten dels ved at forsynes af Statskassen med en Grundfond paa 10 Millioner Kr., dels derved at Staten forskudsvis afholder Etablerings- og Administrationsudgifterne, indtil Hypothekbanken er voget op til selv at kunne bære dem og derefter kan refundere de modtagne Forskud, og endelig at de ved Salg af Hypothekbankens Obligationer i Ind- eller Udland tilveiebragte Midler udlaanes til Kreditforeningerne til samme Rente, til hvilken Hypothekbanken har stiftet Laanet, for af disse atter at udlaanes til de enkelte Laantagere efter de Regler, som ville blive fastsatte i Kreditforeningernes Statuter. Det er en Selvfølge, at der maa fastsættes nye Statuter for Kreditforeningerne, naar deres Virksomhed bliver i den Grad forandret fra, hvad den hidtil har været. At Laanene fra Kreditforeningerne til Laantagerne blive at udbetale kontant, anser jeg for en Selvfølge, da Kreditforeningerne jo selv modtage Udlaansmidlerne fra Hypothekbanken i Kontanter. — Dette er Hovedtrækkene i det Forslag, som jeg herved fremsætter for det ærede Thing — Detaillerne i Forslaget skal jeg ikke for Diebliffet opholde det ærede Thing med.

Det andet Lovforslag, jeg i Dag fremsætter for det ærede Thing, angaar en forandret Beskatning af Brændevinsbrænding. Naar jeg paany fremkommer med et Forslag i saa Henseende, da er det, fordi jeg er overbevist om, at Overgangen til Produktbeskatning af Brændevinsbrænding vil være af den allerstørste Betydning for vort Landbrug, og fordi jeg har det Haab, at dette Thing, som tæller saa mange Landbrugere i sin Midte, vil dele min Ansættelse paa dette Punkt. Det har jo noksom vist sig, at